

EN FERIE FOR SJELEN

Litt lei stressende storbyferier? Eller bare behov for fullkommen avkopling med yoga, massasje og vegetarmat i vakre og eksotiske omgivelser? Skuespiller Petronella Barker tok med seg datteren Billie (6) og dro inn i jungelen på Sri Lanka. Her er hennes reisedagbok.

TEKST OG FOTO: PETRONELLA BARKER

Sommeren 2004:

Jeg sitter på café i Brighton, med datteren min Billie. Vi er på ferie i England. Hun har fått et engamskamera, og vi har fremkalt bildene som hun har tatt, blant annet av meg. Jeg ser på et bilde, og det slår ned i meg: så anspent skal man ikke se ut på ferie!

Jeg innser at jeg blir totalt stressa av å være i England, i en by, på et self catering-hotell. Jeg får shoppingnevroser og roter meg inn i et logistikkhelvete. Jeg må få kjøpt de skoene, og hvor får jeg kjøpt den yoghurten Billie liker best til frokost?

I panikk griper jeg en brosjyre som ligger på cafédisken. Brosjyren handler om Ulpotha, en landsby på Sri Lanka. Vel hjemme sjekker jeg den ut på nettet. Og tenker; Det er det jeg skal gjøre neste år! Det ser helt perfekt ut. Hengekøyer og blomster og sommerfugler så store som tallerkener. Yoga to ganger om dagen, vegetarkost og massasje inkludert. Jeg bestiller så lang tid i forveien at de ler av meg på Neal's Yard Agency. Men jeg vet at hvis jeg bare bestemmer meg og betaler depositumet, så blir det noe av!

En morgen i slutten av juni 2005 står Billie og jeg på Heathrow med hver vår cowboyhatt, klare til å fly til Sri Lanka.

Dag 1:

Klokka 03.00 på natten ankommer vi hovedstaden Colombo, trøtte og skjelvende. På flyplassen står vi lenge ved rullebåndet og venter på bagasjen. Jeg kikker på mine medreisende og lurar på om noen av dem skal til Ulpotha? Jeg er litt nervøs og overtrøtt, hvordan skal dette gå? Tenk om ingen møter oss! Hvor får jeg vekslet penger? Billie sitter på trillevognen og er glad, hun elsker virkelig å være på tur.

Endelig kommer bagasjen, jeg manøvrerer spent mot utgangen. Vi blir tatt i mot av sjåføren Adjit, og hilser på en gjeng forhulede og trøtte engelskmenn, alle nervøst hyggelige og lett unnskyldende. Så er vi på vei. Tre timer i natten på humpete veier. Billie sover og jeg holder meg fast, mens jeg prøver å få et inntrykk av landet vi er kommet til. Jeg lytter til brokker av samtaler rundt meg og tenker, jaha

– så det er disse menneskene jeg skal tilbringe de neste 14 dagene med.

Det begynner å lysne. Billie våkner og stirrer storøyd og nysgjerrig på alt det eksotiske. Det er frodig og vi ser rare dyr og vakre fugler. Langt inne i jungelen kommer vi til Ulpotha. Bilene parkerer utenfor en port, og vi blir geleidet inn i en liten hytte, hvor vi blir tilbudt urtete. Billie har truffet ni valper utenfor, og er lykkelig og litt redd.

Vi ser på hverandre i dagslys og konverserer, trøtte og øre. Førsteintrykk er alltid spennende og rart. Etter en stund kommer to tynne, barbeinte mennesker slentrende. Det er Giles, som driver stedet og kjæresten hans, Anthe. De er begge fullkomment avslappede og i saronger, og jeg føler meg helt fjern, fullstendig berøvet for søvnn. Jeg prøver å høre hva de sier, men jeg er for trøtt.

Vi blir vist til hyttene våre inne i landsbyen som sprer seg over et relativt stort område. Vi går på smale stier og klatrer over små bergnabber for å komme frem. Overalt finnes små oaser med hengekøyer, boller med blomsterdekorasjoner,

hvilehytter med utsikt over innsjøen, buddhistiske statuer innimellom trærne, kjempesommerfugler. Jeg kjenner jeg blir varm i brystet av lykke.

Billie og jeg har fått en hytte som ligger helt i ytterkanten av landsbyen. Hyttene er av leire, med palmebladtak, ingen vegger, men taket går såpass langt ned at det ikke er innsyn fra stiene. På en opphøyning ligger en madrass med vakre tepper og puter, og over dette henger det myggnetting. Billie synes det ligner en himmelseng, og elsker det. Alt er et fantastisk eventyr for henne, hun er smørblid og lys våken. Men etter en liten stund sover vi som steiner begge to, og våkner ikke før hyttepasser Edwin står utenfor og roper oss inn til lunsj.

Vi vakler langs stiene, under trærne, og klarer tilslutt å finne hovedhuset med tilhørende Ambalama, rommet hvor lunsj og middag serveres. Det er et stort åpent rom hvor den vidunderligste mat dekkes ut på gulvet. Vi ligger på puter og drikker ferskpresset juice og spiser forskjellige karri-retter med salater og ris.

Vi blir enige om tidene for yogaen, den første yogatimen er allerede samme ettermiddag. Yoga læreren vår, Angus, er høy, kjekk og blid, ikledd en trøye med påskriften *Human being not doing*. Jeg blir litt svett av hippieatmosfæren, men litt glad også. Jeg er tross alt ganske svak for hippier. Og så frikete er det tross alt ikke. Litt up market chill out.

Før yogaen ser vi en ape utenfor hytta vår! Kick!

Yogaen Angus underviser i er såkalt Hatha yoga; klassisk, fysisk yoga for alle nivåer. Jane har aldri gjort yoga før, mens jeg er ganske erfaren, så vi dekker alle spektra av skalaen.

I klassen holder jeg hele tiden på å sovne. Hver gang jeg lukker øynene sovner jeg, uansett stilling.

I skumringen, rundt seks om kvelden, tennes parafinlamper langs stiene og i hyttene. Det er veldig stemningsfullt å rusle ned til middagen i stupmørket, med disse lampene hengende i trær og busker. Til og med buddhaskulpturene har fått sine egne lykter inne i buskaset. Vi har

med oss lommelykt, så vi slipper å trække på noe ekkelt som biter.

Til middag bæres det inn den ene fantastiske retten etter den andre, og vi ligger igjen og sløver i ambalamaen.

Når vi kommer hjem til hytta etter middagen, jeg med en slumrende Billie på ryggen, er det en stor padde ved sengen! Allmenn panikk fra seksåringen, og jeg må late som om jeg er mye tøffere enn jeg er. Med myndighet får jeg padda ut. Sånn er det å leve uten vegger! Man lever i full tillit til alle rundt seg, ingen stjeler i Ulpotha. Men hvis man rammes av akutt jungelangst, finnes det gjesterom i hovedhuset som det går an å bo i. Men hvor feigt er vel ikke det?

Dag 2

Skulle ønske jeg kunne gi helt slipp på klokken. Jeg hadde satt den på 08.00 i dag for yogaen, men da den ringte, var jeg så groggy at jeg sov halvannen time til.

Etter frokost badet vi i innsjøen som er omkranset av trekledte fjell og dekket av vannliljer. Vi padlet litt med en underlig slags kano som jeg følte jeg hadde veldig liten kontroll over, men Billie syntes det var gøy.

I lunsjen så vi en vakker slange med en turkis stripe langs ryggen.

Ut på dagen fikk vi besøk av skredderen fra nærmeste landsby – Giles sier han må være landsbyens rikeste mann, for alle gjestene kjøper klær av ham. Jeg motsto fristelsen til å bestille noe, men nå vurderer jeg et par yogabukser til 600 rupi. Hm, jeg ville jo vekk fra all shopping. Men 600 rupi er jo veldig billig. Og kanskje en liten bluse?

Dag 5

«Dagene flyr, men tiden står stille...»

Svetten min har begynt å lukte karri. Interessant. Jeg lurer på om jeg blir tynnere av dette? Det føles i alle fall veldig sunt.

Hadde et slags mareritt natt til i går. Våknet mange ganger. Og kjente jungelangst.

Men i natt sov jeg godt. Billie sover godt hver natt. Hun sovner etter middagen, så bærer jeg henne på ryggen opp til hytta. Det er litt av en balansekunst: henne, tingene hennes, og en stor, tung lommelykt for å se hvor jeg setter føttene. Men jeg klarer det!

Billie er kjempegrei når jeg gjør yoga, hun sitter stille og tegner massevis av tegninger. Kjenner at jeg trenger denne yogaen – rolige øvelser, gå i dybden. Det er balsam for sjelen akkurat nå. I dag var kroppen som bly da jeg våknet, og jeg hadde vondt i hodet.

Etter frokost svømmer vi. Overalt ser vi øgler og firsfisler, og aper i trærne. Det er så morsomt å se alle disse dyrene i sitt naturlige element.

En sen kveld etter middagen ble det allmenn oppstandelse, for der, blant skoene, krøp den største skorpionen jeg har sett! Den var faktisk like stor som min flipflop, str 37!

I går fikk jeg massasje av Deepak. Inkludert i pakken er det to massasjer, en med Daryl og en med Deepak. Deepak er fra Kerala i India. Han er 31 år gammel og rett og slett smellvakker.

I en liten, åpen hytte ved innsjøen, stripper jeg selvbevisst ned til stringtrusa og slenger meg ned på madrassene på gulvet. Deepak vil helst at man skal være naken «because of the flow», men Deepak er så tiltrekkende at jeg klarer det ikke. Jeg må ha noe beskyttelse! Så lukker jeg øynene og lar det stå til. Og det er uten tvil den beste massasjen jeg har fått!

Deepak trykker og knar og stryker og tar – dette er en mann som brenner for det han gjør! I en og en halv time blir jeg tøyd og bøyd, alt i den dypeste tilstand av avspenhet. Det siste han gjør er en slags håndpåleggelse og da opplever jeg at jeg blir borte i noen sekunder. Det var i sannhet fantastisk. Jeg kommer til meg selv langt om lenge og vikler sarongen om meg, får på meg cowboyhatten min, ser på Deepak, og har lyst til å ta han med meg hjem. Takk. Det er den beste massasjen jeg har fått i mitt liv, sier jeg, og så gir han meg en laaang klem. Han klemmer og klemmer, og jeg tenker «er ikke denne klemmen litt lang?» Men det er jo hyggelig også – å bli klemt av en vakker inder som nettopp har gitt deg noe som må anses som en kjærlighetshandling – bare uvant.

Etter lunsj i dag kom skredderen. Jeg har bestilt to kaftaner og en bukse til Billie, og bukser og en omslagskjole til meg selv. Jeg falt for fristelsen. Herlig!

Dag 8

Yogaen bringer frem rare følelser. Jeg fornemmer en slags kvalme; og har problemer med å gi meg hen. Angus snakker om tillit og hengivenhet, og det er vel det som er så vanskelig i livet, og samtidig så viktig! I morges følte jeg meg trist. Det å bare være er kjempevanskelig! Å slippe taket. Jeg synes det er nesten umulig å skru av hodet og

være tilstede i kroppen. Tanker, planer, oversikt, kontroll. Human being not doing.

Fredag hadde vi fest ute under Banyan-treet, veldig stemningsfullt med fakler og lys overalt og matter utover bakken. Mat og mennesker og øl og Arrach, som er singalesisk brennevin. Jeg tok søren meg en sigarett også!

Etter hvert kom det et lokalt band, ledet av vår venn Upali, som spilte singalesiske sanger. Upali sang og vi danset som gale. Og det endte tilslutt med at Angus tok over orgelet hans, og han og jeg sang *Say hello, wave goodbye* i duett. Billie sovnet på fanget mitt, i sin fine nysyddede drakt, og en time etter midnatt bar jeg henne hjem, fulgt av Richard, den kjekke engelskmannen som var festens midtpunkt. Det var faktisk ikke så lett å finne hytta. Gresset så høyere ut i lyktelyset enn ellers.

Dag 10

Det er et ayurvedisk senter tilknyttet Ulpotha. Det er et slags spa. Veldig vakkert og veldig enkelt. Det er det eneste stedet man får tak i varmt vann til kroppsvask: de fyrer hver morgen oppunder en gedigen gryte med vann, og den står der god og varm gjennom hele dagen. Når man vil ta en dusj, tar man varmt vann fra gryta og blander med kaldt vann som man så øser over hodet.

I dag fikk jeg Daryl-massasjen. Daryl er fra Australia, uten fast bopel og med et ansikt som ser ut som om det har levd lenger enn ham.

Han kunne tilby en massasjebenk i hytta si. Under ansiktshullet, på bakken, plasserte han en bolle med roser og magnolia, så jeg skulle ha noe pent å se på. Kan man ha det bedre?

Hver kveld, når vi kommer hjem, blir vi møtt av padda i hytta vår. Billie og jeg har innsett at det faktisk er den som bor der, og vi som er inntrengerne – så nå lar vi den være i fred.

Dag 12

I dag har jeg fått oljebehandling av Senanayake, en gammel mann på ayurvedasenteret. Jeg måtte legge meg på en trebenk med en slags fordykning til hodet. Over pannen hang det en messingbeholder som ble fylt med varm sesamolje som så rant i en tynn stråle ut av et hull og ned på min panne. Overraskende behagelig og avslappende. Så maserte Senanayake hodet mitt lenge.

Etter oljebehandlingen fikk jeg dampbad. Jeg forsøkte å skylle ut oljen av håret med varmt vann fra gryta, men det blir nok et langstidsprosjekt.

På tirsdag dro vi til Kandy og fikk se en vanlig by på Sri Lanka. Egentlig har jeg ikke lyst til å forlate Ulpotha – det er trygt å være her, fullstendig isolert fra resten av verden. Men Billie var fornøyd, hun fikk seg en giftgrønn ballkjole!

I går kveld fikk vi besøk av en shaman. Han rigget seg til i yogahytta, hele landsbyen var møtt opp og det var kø for å spørre ham om fremtiden. Jeg tenkte jeg skulle spørre om noe, men så ble jeg betenkt. Jeg tror faktisk ikke jeg har lyst til å få vite noe om fremtiden. Tror jeg heller jeg vil stole på at det som skal skje skjer. Her i Ulpotha er det mye snakk om inkarnasjoner og slikt, og det er fullt mulig å tro på shamaner. Det er ikke vanskelig å fryse av en sånn atmosfære, men jeg har større utbytte av å være åpen.

Denne kvelden begynte underlig. Da vi kom ned til middagen, ble vi møtt av Tom som skjel-

vende fortalte at fem, seks bomber var sprengt i London på diverse steder. Det er umulig å få oversikt over hvor store skadene er, ingen kommer gjennom på telefonene sine. Mens maten ble båret inn satt vi alle tause. Matlysten forsvant og jeg hadde bare lyst til å grine. Så kom Angus, han hadde syklet til butikken fem kilometer unna og fylt opp sekken med øl, arrack og sigaretter. Det er yogalæreren sin, det! Dermed var festen i gang. Vi danset og drakk hele natten, og vi sang og sang. Hva annet kan man gjøre?

Dag 13

Våknet av at en liten ape satt ved siden av sengen og prøvde å åpne en papirpose! Jeg skvatt og skremte den vekk, utenfor sto hele apegjengen og heiet på den lille tyven. Billie sov selvfølgelig som en stein og gikk glipp av moroa.

Jeg hadde massasje med Deepak klokka elleve. En bonus som jeg hadde tryglet meg til. Det var om mulig enda bedre enn sist. Paula passet Billie så jeg virkelig kunne nyte det. På slutten var jeg så mør og rørt over å bli behandlet så kjærlig at jeg hadde tårer i øynene og håpet han skulle kysse meg. Det gjorde han selvfølgelig ikke, men han ga meg en lang, god klem som sist og denne gangen klemte jeg tilbake og ville ikke slippe. Jeg tenkte at den mannen må ha enorme reserver av kjærlighet! Jeg sjanglet til lunsj og etter maten tok jeg urtebad og sauna. En herlig dag i egenpleiens tegn!

Om kvelden var det avslutningsfest, ved innsjøen denne gangen. Blomster overalt, en søt, frisk duft av magnolia, rosa og oransje lykter i trærne og rundt innsjøen. Stemningen var magisk. Dansen går vill og glad, trommene er suggererende og jeg sitter på bakken med Billie på fanget og føler meg heldig. Heldig som var modig nok til å dra alene med en ô-aring til Sri Lankas jungel og heldig fordi det

ble så vellykket. Etter hvert sovner hun på putene mens vi synger *Say hello, wave goodbye* for siste gang.

Dag 14

I dag skal vi hjem, og det kjennes trist. Det har vært så vidunderlig å gå omkring barbeint i to uker uten noe stress!

Vi pakker, gjør yoga og utveksler e-postadresser og telefonnumre. Så er det tid for avskjed. Det er vemodig, jeg har fått nye, gode venner og Billie har hatt et jungleeventyr med mamma som hun aldri vil glemme.

Hjemme igjen:

Jeg sørger i flere dager over å ha bli kastet tilbake i mitt vanlige stress. Filmopptak på dagen, prøver på kvelden. Det føles meningsløst å ha så mye og gjøre. Human being not doing. Jeg tenker på Ulpotha, alle samtalen jeg hadde og tankene det avfødte. Hvor viktig det er å gi slipp innimellom. Ikke ville så mye, ikke styre så mye! Ikke bekymre seg så mye! Gi slipp.

Deepak sender meg av og til en e-post eller sms fra Kerala, og det er utsøkt eksotisk for meg her oppe i Oslo. Ellers er det fire av gjengen fra Ulpotha jeg holder jevnlig kontakt med på e-post. Vi føler alle at vi må holde sammen, for vi har vært med på noe helt spesielt. ■

